

Ir. Han A. Schuringa jr.

'Schuringa mag van mij weer aan de bak'

Door: Fons van Rooij

16-11-2023

Filantropie

Ik heb de bundel met 165 filantropiecolumnns van ir. Han A. Schuringa (“Schuringa Totaal Los”) bulderend van het lachen diverse keren weg moeten leggen, maar daarna toch weer snel opgepakt. Zoals je je voorneemt om niet die lekkere zak met snoep in 1x op te eten. Maar je doet het toch. En je houdt er gegarandeerd een rooie kop van over. Wie, zoals ik, zeer ontvankelijk is voor de humor van Schuringa, gaat gewoon direct voor de bijl. De bundel met “de ergste dieptepunten uit 15 jaar filantropiecolumnns” (ondertitel) uitgebracht door Walburg Pers is een no-brainer: niet alleen voor iedereen in onze filantropiesector, maar ook daarbuiten.

“Schuringa” is de creatie van Edwin Venema, oud-hoofdredacteur van filantropieplatform *De Dikke Blauwe*. In een afscheidsinterview in 2021 bekende Venema dat zijn baldadige alter ego een mooi politiek incorrect tegenwicht vormde voor zijn wekelijkse redactionele commentaren op de filantropische actualiteit. In Schuringa, die duidelijk een ode is aan de gelijknamige creatie van journalist Martin van Amerongen, kon Venema wekelijks zijn academische nuances inruilen voor zwartwitte rechtlijnigheid. In een stijl die duidelijk de Neerlandicus verraadde die Venema van huis uit is: hij doceerde op buitenlandse universiteiten historische letterkunde en cultuurgeschiedenis voordat hij in journalistiek en uitgeefwezen zijn carrière maakte.

Foeteren

Dat maakt dat zijn columns voer zijn voor liefhebbers van onze moerstaal. Het is schelden, foeteren (“wat ben je dan een omgewaaid tuinhak”) en losgaan (“bestuurders die integriteit ontdekken alsof ze voor het eerst een piemel zien hangen”) op een hoog niveau. Met woorden en metaforen (“de logica van een ernstig ontregelde zak tuinaarde”) die ik nog nooit in mijn leven gehoord had. En met een stapeling van bijvoegelijke naamwoorden die de pijngrens nadert.

Dat mag allemaal vorm zijn, maar het betekent niet dat de inhoud van Schuringa’s columns daaraan onderschikt is. Integendeel. Tussen al het schurende sarcasme, jeukende ironie en slapstick door komt een tamelijk consistente visie op onze filantropiesector naar voren. Favoriete thema’s van de auteur: misplaatste morele superioriteit, zelfoverschatting, doorzichtige gewichtigdoenerij, onderdanigheid in de relatie met overheid en bedrijfsleven, overregulering en die onuitroeibare strijkstok. Over onze Calvinistische, ingetogen filantropie zegt Schuringa: “Wij houden niet van Amerikaanse toestanden. Te koop lopen met je rijkdom wordt hier beschouwd als een hogere zonde dan seks met toegetakelde pony’s”.

Het bijzondere is dat al die kritiek van Schuringa niet een filantropie*hater* maakt. Je voelt aan zijn columns dat hij een grote bek, maar een klein hartje heeft voor “onze filantropie” en er ook voor opkomt als overheid of bedrijfsleven het maatschappelijke middenveld dreigen weg te zetten. De Duitsers zeggen het mooier: *Was sich liebt, das necktsich*.

Tijdcapsule

Wat ik ronduit bijzonder vond om te ervaren is dat de chronologisch geordende columns werken als een soort tijdcapsule van de filantropiesector in de afgelopen twee decennia. Ik kwam namen tegen van mensen en dossiers die ik eigenlijk allang weer vergeten was en realiseerde me hoe betrekkelijk de actualiteit is. Ook in de filantropie.

Schuringa werkt ook door de bijfiguren die hem omringen, zoals zijn mentaal uitgedaagde broer Lloyd en zijn tante Jo, maar ook door “running gags”, waarvan die met filantropieprofessor Theo Schuyt - die duidelijk in het complot zit (Venema was o.a. eindredacteur van Theo Schuyts boek “Filantropie”) - wel de uitzinnigste is. Ik ben geheel weerloos voor al die onzin, maar voor sommigen is het misschien over the top. Voor mij is het nooit genoeg: Schuringa mag van mij elke week weer aan de bak.

Schuringa Totaal Los. De ergste dieptepunten uit 15 jaar filantropiecolumns, Walburg Pers. ISBN 9789464562279. Winkelprijs €17,50.

Bestellen: www.hanschuringa.nl

Fons van Rooij was directeur van WWAV en voorzitter van Nederland Filantropieland. Tegenwoordig is hij semi-retired zelfstandig adviseur, slow marathonner en fietser.

'Schuringa totaal los': grimlachen...

Door Marc van den Tweel

Natuurlijk is filantropiemagazine *De Dikke Blauwe* al lang een voornaam bron van informatie en actualiteiten voor bestuurders in de 'wereld van goed doen'. Maar eerlijk is eerlijk: de voornaamste reden om het magazine met die merkwaardige naam te blijven lezen, was toch vooral de wekelijkse, baldadige column van van 'ir. Han A. Schuringa jr.'

Zijn beste columns van de afgelopen vijftie jaar (165 stuks maar liefst) zijn nu gebundeld in een boek met de veelzeggende titel *Schuringa totaal los. De ergste dieptepunten uit 15 jaar filantropecolumns*. 'Need I say more'?

Het resultaat is een lachspiegel voor bestuurders. Een verzameling van, bij tijd en wijle hilarische beschouwingen van de sector, systemen, personen die daarin acteren. Een afrekening soms ook met *wichtigmacherei*, waarbij ironie en sarcasme elkaar afwisselen als stijlvariant. Een bundel waar ik soms bulderend van het lachen en soms ook glimlachend van genoten heb. Maar ook een bundel waar menig bestuurder *grimlachtend* (geveinsd, vriendelijk lachend om kwaadheid of nijd te verbergen) kennis van gaat nemen als je terugleest hoe 'Schuringa' jou of jouw organisatie bij de enkels afzaagt ... Kortom: een *must-read* voor iedere bestuurder die zichzelf (te) serieus neemt!

*Marc van den Tweel is algemeen directeur van NOC*NSF. Onlangs is hij benoemd als voorzitter van de Supervisory Board van Rewilding Europe.*